

Welkom op de bijeenkomst 'Onderweg naar een veiligere vluchtstrook'

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

juni 2026

Programma

Proces Veilig werken op de vluchtstrook
door Ellen Buskens van Rijkswaterstaat

Stand van zaken resultaten Veilig werken op de vluchtstrook
door Peter-Jan Hendriks namens marktpartijen en RWS

12:00 uur

Einde

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Veilig werken op de vluchtstrook

Iedereen elke dag veilig thuis –
ook na werken op de vluchtstrook

Peter-Jan Hendriks
Ellen Buskens

Datum 3 en 11 juni 2026

Veiligheid bij Rijkswaterstaat

Bij Rijkswaterstaat staat veiligheid op één. Werken aan een veilig, bereikbaar en leefbaar Nederland betekent ook: zorgen dat de mensen die daarvoor op en langs de weg werken, iedere dag veilig thuiskomen. Dat geldt in het bijzonder voor alle mensen die dagelijks op de vluchtstrook werken. Daar gebeuren nog steeds te veel (bijna-) ongevallen. Werken op de vluchtstrook zonder de juiste bescherming is levensgevaarlijk, maar wordt lang niet altijd als zodanig herkend — niet door weggebruikers, niet door opdracht- en werkgevers, en soms zelfs niet door de mensen die het werk uitvoeren.

Belangrijk én ingewikkeld

Waarom is dit zo belangrijk?

- Recht op een veilige werkplek – wettelijke plicht
- Grote risico's (aanrijdgevaar)
- Complexe omstandigheden

Waarom is het zo ingewikkeld?

- Veel betrokken partijen
- Uiteenlopende belangen
- Wet- en regelgeving

Balans: én de wegwerker, én de weggebruiker beschermen

Geschiedenis

Eind 2023 kreeg de afdeling Veiligheid in Projecten de opdracht om in samenwerking met de markt met een advies te komen hoe we het werk dat op de vluchtstrook moet plaats vinden veiliger gemaakt kan worden. De volgende stappen zijn gezet;

- Startbijeenkomst november 2023
- Statement vanuit de markt 2024
- Oprichten governance voorjaar 2024
- Informatie bijeenkomst voorjaar 2024
- Plan van aanpak zomer 2024
- Inrichten organisatie en start werkgroepen najaar 2024
- Opleveren resultaten in de loop van 2025
- Besluitvorming voorjaar 2026

De branche:

Vanaf 1 januari 2027 is de norm geen werkzaamheden meer op de vluchtstrook

1. A-weg met signalering en brede vluchtstrook

Matrix snelheid op 50 km/u, 1,10m uit kantstreep, werkend actieraam en "digitaal zwaailicht"

2. A-weg met signalering en smalle vluchtstrook

Aanliggende rijstrook afgekruist, werkend actieraam en "digitaal zwaailicht"

3. A-weg zonder signalering en brede vluchtstrook

Niet verantwoord om borden te plaatsen via de vluchtstrook of deze te vegen

4. A-weg zonder signalering en smalle vluchtstrook

Niet verantwoord om borden te plaatsen via de vluchtstrook of deze te vegen

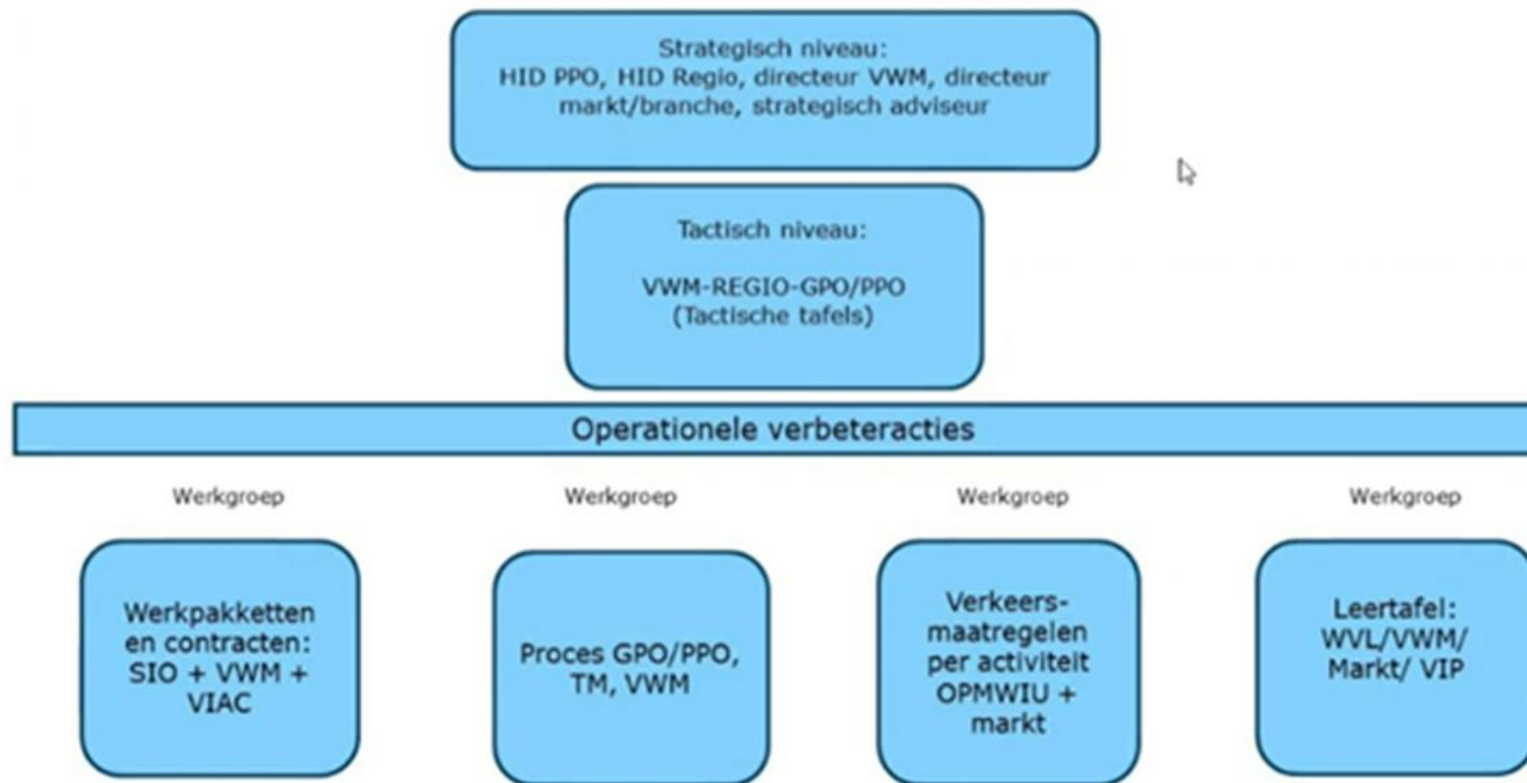
Informatiebijeenkomsten – februari 2024

Governance: veilig werken op de vluchtstrook

Governance werken op de vluchtstrook

Vier oplossingsrichtingen

- Complexe uitdaging
- Structurele verandering nodig – in aanpak, in houding én in samenwerking
- Samen met marktpartijen, beleidsmakers en uitvoerders

Oplossingsrichtingen

1. Stel kritischer de vraag: is het werk daar echt nodig?
2. Vereenvoudig procedures
3. Duidelijke richtlijnen voor verkeersmaatregelen
4. Innovatie en leren om mensen te beschermen

Beeld van voorbeeld? Vegen of maaien?

1. Stel kritischer de vraag: is het werk daar echt nodig?

Onderzoek of werkzaamheden, zoals vegen of maaien, anders, op andere momenten of zelfs helemaal niet uitgevoerd hoeven te worden. Door werkzaamheden te bundelen en in één afsluiting uit te voeren, beperken we het aantal risicomomenten en verhogen we de efficiëntie én veiligheid.

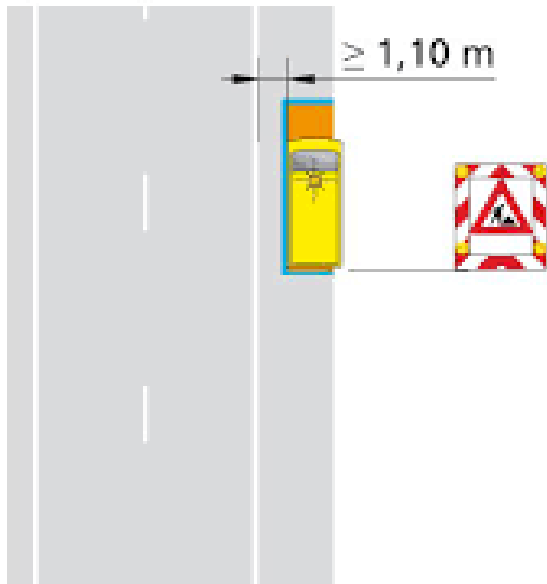

2. Vereenvoudig procedures

Aannemers moeten nu vaak via meerdere loketten en ver van tevoren verkeersmaatregelen aanvragen. Hier zijn vaak meerdere partijen bij betrokken; de opdrachtnemer, het projectteam, verkeersloket, verkeerscentrale, de wegbeheerder en VWM. Dat kost tijd, leidt tot frustratie en vergroot de kans op fouten. Door procedures eenvoudiger en sneller te maken, komt de focus terug waar hij hoort: bij veilig werken.

Figuur 430

3. Duidelijke richtlijnen voor verkeersmaatregelen

We werken volgens de CROW-richtlijn maar hierin zijn nog vele keuzes te maken. Samen met de markt bepalen we per type werk welke veiligheidsmaatregelen nodig zijn. Risicovolle methodes zoals stop-and-go-aanpak worden daarbij kritisch heroverwogen. We schromen niet om aanpassingen voor te stellen op de bestaande CROW als dat nodig is.

Resultaat werkgroep 3

[20251215-Werkgroep3-Veilig-werken-vluchtstrook.pdf](#)

4. Innovatie en leren om mensen te beschermen

We zetten technologie en data doelgericht in om risico's te verkleinen en het werk veiliger te maken. Voorbeelden zijn drones voor inspecties, digitale signalering, pionnenrobots en verplaatsbare barriers. Ook door samen te werken met partijen zoals Flitsmeister en gedragsdata van weggebruikers slim te benutten, creëren we veiligere werkomgevingen.

Leren en verbeteren staan centraal. We evalueren ieder (bijna-)ongeval zorgvuldig en richten binnen 48 uur een leertafel in. Niet om te oordelen, maar om gezamenlijk te leren – samen met veiligheidsexperts, wegbeheerders, marktpartijen en weggebruikers.

Veiligheid is geen optie – het is een voorwaarde

We weten wat er nodig is. Nu is het moment om te handelen. De vluchtstrook wordt pas een écht veilige werkplek als iedereen zijn verantwoordelijkheid neemt. **Want alleen samen zorgen we ervoor dat iedereen – elke dag – veilig thuiskomt.**

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

En dan nu de
praktijk!

Vorbereiding is belangrijk. Intussen
beschikt RWS over de breedte van alle
vluchtstroken in GIS.

[BPS Vluchtstrookbreedtes](#)

‘Onderweg naar een veiligere vluchtstrook’

Peter-Jan Hendriks

- bestuurslid Vakgroep Specialistische Wegenbouw van Bouwend Nederland
- Lid Kernteam RWS/Markt Veilig werken op de vluchtstrook
- directeur Traffic & More

Aanleiding

Ongelukken op de A15 (2022) en de A58 (2023)

The screenshot shows the top navigation bar of the ds De Stentor website with links for 'REGIO', 'NIEUWS', 'SPORT', 'PLAY', 'PODCAST', 'FEELGOOD', and 'PUZZEL'. Below the navigation is a red banner with the text 'Door de botsing tolde de veegwagen en is de inzittende uit het voertuig geslingerd.' The main image shows a yellow and orange truck overturned on its side on a road. Below the image is the headline 'Bestuurder veegwagen tegen vangrail geslingerd na botsing' and the date '14 september 2022'. A small 'Snel Nieuws' badge is visible in the bottom right corner of the article preview.

Door de botsing tolde de veegwagen en is de inzittende uit het voertuig geslingerd.

Bestuurder veegwagen tegen vangrail geslingerd na botsing
14 september 2022

Snel Nieuws

The screenshot shows the top navigation bar of the de Gelderlander website with links for 'REGIO', 'NIEUWS', 'SPORT', 'PLAY', 'PODCAST', 'FEELGOOD', and 'PUZZEL'. Below the navigation is a red banner with the text 'Met het voertuig waren werknemers bezig om verkeersborden in de grond te zetten langs de snelweg.' The main image shows a red truck and a yellow car involved in a collision on a highway. Below the image is the headline 'Vrachtwagen klappt op werkvoertuig op A58 bij Moergestel' and the date '18 september 2023'. A small 'Nieuws' badge is visible in the bottom right corner of the article preview.

Met het voertuig waren werknemers bezig om verkeersborden in de grond te zetten langs de snelweg.

Vrachtwagen klappt op werkvoertuig op A58 bij Moergestel
18 september 2023

Nieuws

Wie is er sinds de bijeenkomsten in 2024 anders gaan werken?

AUTO'S RAZEN VOORBIJ

Werkgroep 3

Scope

- Werkgroep 3 richt zich op het bepalen van additionele veiligheidsmaatregelen bij type werkzaamheden / activiteiten bovenop de reeds van kracht zijnde verkeersmaatregelen uit de vigerende CROW publicaties Werk in Uitvoering. Werkgroep 3 doet richtinggevende uitspraken of betreffende extra veiligheidsmaatregelen zouden moeten worden onderzocht of beproeft via pilots alvorens te standaardiseren. De opdracht is beschreven in de memo Implementatie veilig werken op de vluchtstrook (14 mei 2024)

Niet meer werken op de vluchtstrook

- Niet compleet stoppen met de activiteiten, maar minimaliseren
- En moet je daar dan toch zijn, kies dan voor de veiligste oplossing

Update van wet- en regelgeving

- Arbowet
- CROW-richtlijn 96A
- A-Blad Vollandis (Handboek)

Wat zijn de opvallendste zaken die je hebt opgemerkt in het eindrapport?

Eindrapport Werkgroep 3

Arbeidshygiënische strategie:

- Risico's bij de bron aanpakken, zorgen dat je niet op de vluchtstrook hoeft te zijn
- Door locaties te benaderen vanaf onderliggend wegennet of verzorgingsplaatsen
- Rekening houden met: frequenties, bekendheid areaal en de haalbaarheid van alternatieve routes

Eindrapport Werkgroep 3

Welke groep is van toepassing op welke werkzaamheden	Groep 15 de					
	1	2	3	4	5	6
ZOAB cleanen	ja	nee	nee	nee	nee	nee
Vegen van de volledige vluchtstrook	ja	nee	nee	nee	nee	nee
Mechanisch/handmatig maaien en klepelen vanaf de vluchtstrook	ja	nee	nee	nee	nee	nee
Maaibalen ophalen	nee	nee	ja	ja	soms*	soms*
Plaatsen en verwijderen van tijdelijke bebording	nee	nee	ja	ja	soms*	nee
Op- en afdraaien van tijdelijke bebording	nee	ja	soms*	soms*	nee	nee
Plaatsen en verwijderen van definitieve bebording	nee	nee	soms*	soms*	ja	ja
Afplakken van bebording	nee	nee	ja	ja	nee	nee
Reinigen van wegmeubilair rechts van de vluchtstrook	ja	nee	nee	nee	nee	nee
Verwijderen van kadavers en overige objecten van de vluchtstrook	nee	ja	soms*	nee	nee	nee
Reinigen van kolken	ja	nee	nee	nee	nee	nee
Vegen van goten	ja	nee	nee	nee	nee	nee
Reparatie aan asfalt	nee	nee	soms*	soms*	ja	ja
Reparatie aan geleiderail	nee	nee	soms*	soms*	ja	ja
Reparatie en reinigen van geluidsschermen	soms*	nee	ja	soms*	nee	nee
Verwijderen van graffiti	nee	nee	soms*	soms*	ja	ja
Onderhoud aan verkeerssystemen en/of DVM	nee	nee	ja	ja	ja	ja
Aanbrengen van (tijdelijke) verlichting	nee	nee	soms*	ja	soms*	soms*
Werkzaamheden aan kabels en leidingen	nee	nee	nee	nee	ja	ja
Werken met een hoogwerker***	nee	nee	nee	nee	nee	nee
Overig, niet specifiek**	ja	ja	ja	ja	ja	ja

*In principe worden werkzaamheden uitgevoerd met een maatregel uit de groep waarbij een 'ja' staat. Echter kan het voorkomen dat werkzaamheden met een maatregel uit de groep waarbij een 'soms' staat wordt uitgevoerd; in dat geval dient dat goed te worden gemotiveerd.

** Bij overige werkzaamheden dient altijd goed te worden gemotiveerd waarom voor een bepaalde groep is gekozen.

***Werken met een hoogwerker op de vluchtstrook wordt te allen tijde uitgevoerd met afsluiting van de naastgelegen rijstrook.

Eindrapport Werkgroep 3

Voorbeelden ontwikkelingen en innovaties:

- Verhoogde actieramen
- Smallere botsabsorbers

Eindrapport Werkgroep 3

Afwegingen bij verkeersmaatregelen

- 2 medewerkers 5 minuten in de berm versus het optuigen van een rijstrookonttrekking zonder signalering

Eindrapport Werkgroep 3: **Wat verandert er**

Werkzaamheden uit categorie 1

- Het werkvoertuig voorzien van actieraam is niet meer voldoende, hier dient een aanvullende maatregel te komen:
 - figuur 420, voorwaarschuwingswagen
 - Botskussen
 - Verhoogd actieraam

Eindrapport Werkgroep 3: **Wat verandert er**

Beperking van “stop-and-go”

- Alleen nog toegestaan bij:
 - Verwijderen van objecten van de vluchtstrook
 - Op- en afdraaien van borden

Eindrapport Werkgroep 3: **Wat verandert er**

Toepassing van maatregelen (categorie 3)

- Alleen nog toegestaan bij:
 - Toepassing van figuur 141 is alleen toegestaan bij voldoende brede vluchtstroken of
 - Wanneer werkzaamheden in de berm kunnen worden uitgevoerd met minimaal 1,10 meter afstand tot de kantstreep
- Het gebruik van vijf kegels is “verplicht”
- Signalering 90-90-70

Eindrapport Werkgroep 3: **Wat verandert er**

Toepassing van maatregelen (categorie 4)

- Figuur 420 met aanvullende maatregel
 - Een verhoogd actieraam
 - Een botskussen
 - Een extra voorwaarschuwingswagen

Toolbox Veilig werken op de vluchtstrook

Het beslipunt ligt vóór de vluchtstrook

Werken op de vluchtstrook brengt risico's met zich mee. Die risico's beheersen we met verkeersmaatregelen volgens de CROW 96A. Jarenlang bleek dat een effectieve manier om veilig te kunnen werken.

Toch is de situatie veranderd. Het verkeer is drukker geworden, vrachtverkeer rijdt vaker in groepen en afleiding door smartphones komt steeds vaker voor. Daardoor raken voertuigen vaker onbedoeld de vluchtstrook. De risico's voor onze collega's die daar werken zijn hierdoor toegenomen.

Naar aanleiding van verschillende incidenten hebben Rijkswaterstaat en de branche gezamenlijk onderzocht hoe werkzaamheden op de vluchtstrook veiliger kunnen worden uitgevoerd. Daarbij werd niet alleen gekeken naar de verkeersmaatregelen, maar ook naar een **belangrijkere vraag**:

Moeten we voor deze werkzaamheden eigenlijk wel op de vluchtstrook zijn?

WEGALERT

Hèt kennisplatform voor Veilig werken aan de weg

